

Tematické okruhy na záverečnú skúšku z predmetu

Základy právnej filozofie II.

(denná a externá forma štúdia)

ak. r. 2022/2023

1. Pojem *pozitivismus* (tvorca, obdobie vzniku, základné tézy).
2. Tri štádia spoločenského vývoja podľa A. Comtea (popíšte jednotlivé štádiá).
3. 5 hlavných pozitivistických princípov podľa A. Comtea.
4. Hobbesov retributivizmus.
5. Pojem *legalistická koncepcia spravodlivosti* (charakteristika a predstaviteľ).
6. Aký právno-filozofický postoj vyjadruje tvrdenie: „*Čo zákonodarca nariaďuje, sa musí akceptovať ako dobré, a čo zakazuje, sa musí odmietnuť ako zlé.*“ ?
7. Humova téza.
8. Implikácie Humovej tézy v právnej filozofii.
9. Podstata utilitarizmu.
10. Základné princípy utilitaristickej teórie podľa J. Benthama.
11. Predstavitelia tzv. klasického utilitarizmu.
12. Benthamov postoj k fikcionalizmu.
13. Benthamove riešenie problému fikcionalizmu.
14. Podstata tzv. teórie príkazov.
15. Chápanie sankcie podľa teórie príkazov.
16. Millove chápanie utilitarizmu.
17. Millove chápanie úlohy a pôsobnosti štátu.
18. Špecifiká nemeckého právneho pozitivismu 19. storočia.
19. Historicismus v práve podľa G. Huga.
20. Právo v chápaní von Savignyho.
21. Viedenský krúžok a filozofia.
22. Verifikačný princíp logického pozitivismu.
23. Logický pozitivismus (pojem, význam, cieľ).
24. Logický atomizmus B. Russela.
25. Požiadavky logického atomizmu.
26. L. Wittgenstein – obrazová teória.
27. L. Wittgenstein – teória jazykových hier.
28. Postpozitivismus (pojem, význam, cieľ, predstavitelia).
29. Vedecké revolúcie podľa S. Kuhna.
30. Etapy vývojových zmien vedy podľa S. Kuhna.
31. Kritický racionalizmus K. R. Poppera.
32. Popperova teória falzifikácie.
33. Morálne implikácie pozitivistického učenia podľa Poppera.
34. Feyerabendov epistemologický anarchizmus.
35. Inkluzivný vs. exkluzivný pozitivismus.
36. Metodologický právny pozitivismus.
37. Normatívny právny pozitivismus.
38. Psychologický pozitivismus.
39. Existencializmus – základné tézy a predstavitelia.
40. Implikácie Sartrovej tézy „*Existencia predchádza esenciu*“ v oblasti právneho uvažovania.
41. Franklova logoterapia.
42. Hraničná situácia podľa K. Jaspersa.
43. Vina v uvažovaní K. Jaspersa (druhy viny a ich špecifikácia).
44. Simone de Beauvoir a jej chápanie rodu.
45. Marxizmus-leninizmus (inšpirácia, tézy).
46. Marxizmus-leninizmus podľa Raymonda Arona.
47. Leninská vs. stalinská fáza marxizmu-leninizmu.
48. Stalinská koncepcia človeka (proletkult).

49. Ur-fašizmus podľa U. Eca.
50. Fašizmus - základné ideologické tézy.
51. Nacizmus - základné ideologické tézy.
52. Ideové korene rasizmu (*Arthur de Gobineau, Houston Stewart Chamberlain, Georges Vacher de Lapouge, Francis Galton, Alfred Rosenberg*).
53. Eugenika a nacizmus.
54. Nacizmus a Nietzsche (teória nadčloveka).
55. Schmittova filozofická koncepcia (politická justícia, otázka ústavnosti, decisionizmus, etc.)
56. M. Heidegger a nacizmus.
57. Arendtovej „základné právo“ (význam, definícia).
58. Imperatívna koncepcia práva podľa Arendtovej.
59. Teror v chápaní H. Arendtovej.
60. Radbruchova formula.
61. Formy spravodlivosti podľa G. Radbrucha.
62. Radbruchov postoj k pozitivizmu.
63. Kelsenove chápanie vzťahu zákona a štátu.
64. Princíp konštitučnej kontroly podľa H. Kelsena.
65. Kelsenova čistá právna teória (význam, účel, podstata).
66. Kelsen a *Grundnorm*.
67. Funkcie základnej normy podľa H. Kelsena.
68. Druhy právnych noriem podľa H. Kelsena.
69. Kelsenove riešenie normatívneho regresu.
70. Primárne a sekundárne normy podľa Harta.
71. Typy sekundárnych noriem podľa Harta.
72. Hart a problém otvorenej textúry práva.
73. Hart vs. Lord Devlin (podstata teoretického sporu, základné argumentačné pozície).
74. Fullerova procedurálna koncepcia.
75. Minimálne kvality/princípy práva podľa Fullera.
76. Finnisova teória prirodzených práv.
77. Finnisove základné „dobrá“.
78. Test praktickej primeranosti podľa J. M. Finnisa.
79. Dworkin a *právne princípy*.
80. Otázka závažnosti právnych princípov podľa Dworkina.
81. Ideové zdroje a základné tézy amerického právneho realizmu.
82. Predikčná teória O. W. Holmesa.
83. Právo ako sociologické inžinierstvo (Llewellyn).
84. Právny intuicionizmus v americkom právnom realizme.
85. Logika v práve podľa Jeromeho Franka.